

Norsk forskning. Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert i et internasjonalt tidsskrift? Tips oss erlend.hem@medisin.uio.no

Airazat Kazaryan og Bjørn Edwin. Foto Ole Jacob Elle

Ordforklaringer

Fongs skår (Fong's Clinical Score) er en enkel skala som går fra 0 til 5. Ved hjelp av denne prøver man å forutsi overlevelsesprognosen for pasienter som får leverreseksjon for kolorektale metastaser. Den inkluderer fem risikofaktorer (1).

BPI-skår (Basingstoke Predictive Index) er en ny, mer komplisert, men samtidig mer nøyaktig skala fra 0 til 30 som angir overlevelsesprognosen for pasienter som får leverreseksjon for kolorektale metastaser. Den omfatter sju risikofaktorer (2).

Litteratur

1. Fong Y, Fortner J, Sun RL et al. Clinical score for predicting recurrence after hepatic resection for metastatic colorectal cancer: analysis of 1001 consecutive cases. *Ann Surg* 1999; 230: 309–18.
2. Rees M, Tekkis PP, Welsh FK et al. Evaluation of long-term survival after hepatic resection for metastatic colorectal cancer: a multifactorial model of 929 patients. *Ann Surg* 2008; 247: 125–35.

Lovende kirurgi ved levermetastaser

Laparoskopisk leverreseksjon er et godt alternativ til åpen reseksjon for pasienter med levermetastaser fra kreft i tykktarm eller endetarm.

Onkologiske langtidsresultater etter reseksjon av levermetastaser fra kreft i tykktarm eller endetarm er lite studert. Norske forskere har nylig undersøkt perioperative og langsiktige resultater etter laparoskopisk reseksjon av slike metastaser (1).

Studien omfattet pasienter med kolorektale levermetastaser som gjennomgikk laparoskopisk reseksjon i perioden 1998–2009 ved Rikshospitalet. Pasientene hadde median Fongs skår 2 (spredning 0–5) og BPI-skår 8 (spredning 0–23). Behandlingsintensjonsanalyse ble benyttet. Oppfølgingstiden var median 24 måneder (spredning 0–100 md.).

Totalt 107 pasienter ble operert ved 118 prosedyrer. Det ble utført 151 leverreseksjoner, hvorav 117 ble klassifisert som ikke-anatomiske og 34 som anatomiske. Fem prosedyrer ble konvertert til laparotomi. Reseksjonsmarginen var tumorfri i 141 av 151 preparater. Minste avstand fra reseksjonsflaten til tumorvev var median 6 mm (spredning 0–40 mm). Det ble registrert 14 intraoperative hendelser og postoperativ morbiditet i 16 tilfeller. Postoperativ liggetid var median tre dager (spredning 1–42 d). Opioider ble brukt postoperativt i median en dag (spredning 1–11 d). En pasient døde 2. postoperative dag av multiorgansvikt. Fem års generell og sykdomsfri overlevelse i henhold til Kaplan-Meiers metode var henholdsvis 51 % og 42 %. Femårsoverlevelsen var bedre enn forventet ut fra Fongs skår og BPI-skår.

– Denne studien viser at laparoskopisk leverreseksjon er et godt alternativ til åpen

reseksjon for pasienter med kolorektale levermetastaser. Onkologiske kort- og langtidsresultater ser ut til å være sammenliknbare med eller bedre enn resultatene etter åpen kirurgi, sier førsteforfatter Airazat M. Kazaryan, som er stipendiat ved Intervensjonssenteret, Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet.

Minimalt invasiv kirurgi

Minimalt invasiv bildeveiledet behandling og avansert laparoskopisk kirurgi har vært et av satsingsområdene ved Rikshospitalet fra midten av 1990-årene. En ny avdeling for forskning og utvikling – Intervensjonssenteret – ble da etablert. Bjørn Edwin har ledet utviklingen av minimalt invasiv kirurgi. En rekke nye laparoskopiske prosedyrer ble først introdusert i Norge ved dette senteret. Forskingen har resultert i flere doktorgrader om avansert laparoskopisk kirurgi i lever, pancreas og binyre og om ulike metoder for leverablasjon. Gruppen har også bidratt til utviklingen av avansert laparoskopisk dagkirurgi.

Erlend Hem

erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Kazaryan AM, Marangos IP, Røsok BI et al. Laparoscopic resection of colorectal liver metastases: surgical and long-term oncologic outcome. *Ann Surg* 2010; 252: 1005–12.

Artikkelen er publisert i *Annals of Surgery* (www.annalsofsurgery.com), som er det høyest rangerte tidsskriftet innen kirurgi.